

THỰC TRẠNG VÀ YÊU CẦU ĐỔI MỚI NỘI DUNG, PHƯƠNG THỨC BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC VĂN HÓA, THỂ THAO CHO CÔNG CHỨC CẤP XÃ

PHẠM QUẾ ANH*

Tóm tắt: Công chức cấp xã là lực lượng trực tiếp triển khai các chính sách văn hóa, thể thao ở cơ sở. Tuy nhiên, trong bối cảnh yêu cầu phát triển văn hóa, thể thao gắn với xây dựng nông thôn mới, chuyển đổi số và đời sống tinh thần của nhân dân ngày càng cao, bên cạnh đó là sự thay đổi địa giới hành chính và tổ chức chính quyền 2 cấp... nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã bộc lộ nhiều bất cập. Bài viết phân tích thực trạng công tác bồi dưỡng hiện nay, chỉ ra những hạn chế, nguyên nhân, từ đó đề xuất các yêu cầu và định hướng đổi mới nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của đội ngũ này.

Từ khóa: công chức cấp xã, kiến thức văn hóa và thể thao, nội dung, phương thức bồi dưỡng.

Abstract: Commune-level public servants are the force directly responsible for implementing cultural and sports policies at the grassroots level. However, in the context of increasing demands for cultural and sports development associated with new-style rural construction, digital transformation, and the rising spiritual and mental well-being needs of the people, coupled with changes in administrative boundaries and the two-level government structure... the content and methods of training cultural and sports knowledge for commune-level public servants have revealed many inadequacies. This article analyzes the current state of training, points out the limitations and causes, and subsequently proposes requirements and orientations for innovation to improve the quality and effectiveness of this workforce.

Keywords: commune-level public servants, cultural and sports knowledge, content, training methods.

1. Vài nét về đặc điểm, vai trò của công tác bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao đối với công chức cấp xã trong tình hình hiện nay

Trong hệ thống quản lý nhà nước, công chức cấp xã có vai trò đặc biệt quan trọng bởi họ là những người trực tiếp triển khai chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đến với người dân ở cơ sở. Đây là cấp hành chính gần dân nhất, gắn bó

mật thiết nhất với đời sống hằng ngày của cộng đồng dân cư. Trong bối cảnh đất nước đang đẩy mạnh công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế sâu rộng, cùng với những yêu cầu mới từ quá trình chuyển đổi số, tinh gọn bộ máy, sáp nhập đơn vị hành chính và tổ chức chính quyền hai cấp, nhiệm vụ đặt ra đối với công chức cấp xã ngày càng nặng nề, phức tạp hơn. Một trong những lĩnh vực quan trọng gắn với chức năng, nhiệm

vụ của công chức cấp xã là tổ chức và quản lý hoạt động văn hóa, thể thao. Điều này đòi hỏi công tác bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao phải được chú trọng đúng mức, coi là một trong những giải pháp then chốt để nâng cao năng lực của đội ngũ công chức cơ sở, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới.

Công tác bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã mang tính đặc thù, vừa phổ cập vừa chuyên môn. Ngoài nền tảng tri thức về đường lối, chính sách, công chức cần được trang bị kỹ năng thực tiễn trong quản lý, tổ chức hoạt động, bồi dưỡng văn hóa và thể thao đòi hỏi sáng tạo, linh hoạt và huy động cộng đồng. Vì vậy, bồi dưỡng không chỉ dừng ở lý thuyết mà phải gắn với thực hành, chia sẻ kinh nghiệm và xử lý tình huống thực tế.

Đặc điểm quan trọng là sự gắn bó với nhu cầu cộng đồng. Mỗi địa phương có điều kiện và đặc thù, nên nội dung bồi dưỡng cần linh hoạt, mở, thích ứng và khuyến khích công chức vận dụng sáng tạo, tránh hình thức, dàn trải. Trong bối cảnh chuyển đổi số, công chức cấp xã cần thành thạo kỹ năng số, sử dụng phần mềm quản lý, mạng xã hội, công cụ truyền thông để tổ chức, quảng bá và phát triển hoạt động văn hóa, thể thao. Vì vậy, nội dung bồi dưỡng phải bổ sung mạnh mẽ kiến thức ứng dụng công nghệ số.

Bên cạnh đó, việc sáp nhập đơn vị hành chính khiến phạm vi quản lý rộng hơn, dân số đông và đa dạng hơn, khối lượng công việc tăng trong khi biên chế giảm. Điều này đòi hỏi bồi dưỡng giúp công chức nâng cao năng lực quản lý đa nhiệm, tổ chức hoạt động văn hóa, thể thao quy mô lớn, đa dạng, phong phú nhưng vẫn hiệu quả.

Công tác bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Trước hết, đây là điều kiện tiên quyết để nâng cao chất lượng quản lý nhà nước, giúp công chức cập nhật pháp luật, nắm bắt xu hướng mới và tiếp cận các mô hình quản lý tiên tiến, tránh tình trạng chính sách thực hiện hình thức, kém hiệu quả. Đồng thời, bồi dưỡng còn tạo nền tảng cho công chức đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số, biết ứng dụng công nghệ trong quản lý, giám sát, tổ chức hoạt động, kết nối cộng đồng và phát triển các sản phẩm, dịch vụ văn hóa, thể thao phù hợp thời đại số.

Ngoài ra, trong bối cảnh sáp nhập đơn vị hành chính và tinh gọn bộ máy, bồi dưỡng giúp công chức thích ứng với phạm vi quản lý rộng, dân cư đông, công việc phức tạp, đồng thời nâng cao kỹ năng phối hợp, huy động nguồn lực và tổ chức phong trào hiệu quả. Công tác này cũng góp phần phát triển nguồn nhân lực văn hóa, thể thao ở cơ sở, giúp công chức vừa quản lý vừa trực tiếp tham gia, tổ chức hoạt

động, tạo nền tảng xây dựng đời sống văn hóa phong phú, giữ gìn bản sắc dân tộc.

Có thể nói, bồi dưỡng còn nâng cao uy tín và hình ảnh chính quyền cơ sở. Khi các hoạt động văn hóa, thể thao được tổ chức thiết thực, hiệu quả, người dân sẽ cảm nhận rõ sự quan tâm, củng cố niềm tin và sự gắn bó với chính quyền. Như vậy, bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã không chỉ đáp ứng yêu cầu trước mắt mà còn mang tính chiến lược, là giải pháp then chốt để phát triển nguồn nhân lực cơ sở, góp phần vào sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế của đất nước.

2. Thực trạng bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã thời gian qua

Vài nét đánh giá về tình hình đội ngũ công chức văn hóa cấp xã

Đội ngũ công chức văn hóa cơ sở giữ vai trò quan trọng trong tuyên truyền, tổ chức và quản lý hoạt động văn hóa, thể thao, như phong trào văn nghệ, thể dục thể thao, xây dựng đời sống văn hóa, gia đình văn hóa, bảo vệ di tích, phát triển du lịch cộng đồng. Thời gian qua, chính quyền các cấp quan tâm nâng cao chất lượng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ này, từng bước đáp ứng yêu cầu tham mưu và tổ chức hoạt động ở cơ sở.

Trước ngày 1-7-2025, công tác quản lý văn hóa, thể thao cấp huyện do Phòng Văn hóa - Thông tin đảm nhiệm, với trung bình 5 cán bộ, công chức, tham mưu cho UBND huyện và hướng dẫn chuyên môn cho xã, phường, thị trấn. Tại cấp xã, ngoài lãnh đạo UBND, mỗi xã, phường, thị trấn được bố trí 1 công chức văn hóa, phụ trách xây dựng kế hoạch, quản lý thiết chế văn hóa, tổ chức lễ hội, bảo vệ di tích và vận động xã hội hóa nguồn lực.

Từ ngày 1-7-2025, tổ chức chính quyền hai cấp đi vào hoạt động (cấp tỉnh và cấp xã), cơ cấu tổ chức và đội ngũ cán bộ văn hóa cơ sở có nhiều thay đổi. Cụ thể, cấp xã thành lập Phòng Văn hóa - Xã hội. Đây là cơ quan chuyên môn thuộc UBND xã, là đơn vị có con dấu, thực hiện chức năng tham mưu, giúp UBND xã quản lý nhà nước về nhiều ngành, lĩnh vực trong đó có văn hóa, thể thao. Bên cạnh đó, địa giới hành chính xã được mở rộng, số lượng định biên cho công tác tổ chức, quản lý các hoạt động văn hóa, thể thao cũng được tăng lên nhằm đảm bảo cho chất lượng hoạt động.

Về trình độ chuyên môn, trên thực tế, đội ngũ công chức văn hóa cơ sở phần lớn được đào tạo tại khối các trường đại học thuộc lĩnh vực xã hội nói chung như: Văn hóa, công tác xã hội, Sư phạm, Luật... và một số cơ sở đào tạo đại học có ngành nghề liên quan. Để tương ứng với cơ cấu bộ máy hoạt động, thực hiện chức

năng nhiệm vụ và yêu cầu cơ bản đáp ứng trình độ chuyên môn như trên, đòi hỏi phải có số lượng công chức tương ứng, đạt yêu cầu chuẩn hóa cán bộ. Qua khảo sát, công chức văn hóa cơ sở của các tỉnh cơ bản đạt trình độ Đại học và chủ yếu là cán bộ trẻ (độ tuổi từ 22-40 chiếm 73,5%). Các cán bộ trẻ được đào tạo bài bản, có lòng nhiệt tình, trách nhiệm và năng động trong thực hiện tổ chức, quản lý hoạt động văn hóa, thể thao trên địa bàn. Những cán bộ, công chức có nhiều năm công tác thường giàu kinh nghiệm thực tiễn và luôn quan tâm việc truyền đạt, hướng dẫn lại cho các cán bộ trẻ góp phần không nhỏ vào hiệu quả thực hiện nhiệm vụ được giao. Hằng năm, Sở VH-TTDL phối hợp Sở Nội vụ tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ, cập nhật quy định mới cho đội ngũ công chức văn hóa cấp xã.

Tuy nhiên, đội ngũ công chức cấp xã trong lĩnh vực văn hóa vẫn còn một số hạn chế: nhiều công chức chưa được đào tạo chuyên sâu về văn hóa, thể thao; một số đã lớn tuổi, khả năng xử lý linh hoạt chưa cao; công việc đặc thù và khối lượng lớn trong khi biên chế ít. Có tình trạng luân chuyển thường xuyên, khiến nhiều cán bộ mới thiếu kinh nghiệm, chưa ổn định, phải đào tạo lại từ đầu.

Ngoài ra, chính sách đãi ngộ còn bất cập, lương thấp, đời sống khó khăn, trang thiết bị và kinh phí hạn chế, ảnh hưởng đến việc duy trì phong trào. Trình độ ứng dụng công nghệ thông tin của một bộ phận công chức còn chưa đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số. Đây là những nguyên nhân làm chất lượng hoạt động văn hóa, thể thao ở cơ sở chưa đồng đều, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu thực tiễn.

Công tác bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho đội ngũ công chức cấp xã thời gian qua

Kết quả đạt được

Chất lượng hoạt động văn hóa, thể thao ở cấp xã phản ánh trực tiếp năng lực của đội ngũ cán bộ, công chức. Do đó, việc đào tạo, bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao luôn được coi là nhiệm vụ quan trọng. Từ năm 2019 đến nửa đầu năm 2025, công chức văn hóa cấp xã tại 8 tỉnh, thành phố đã khảo sát (gồm Quảng Ninh, Tuyên Quang, Đà Nẵng, Quảng Ngãi, TP.HCM, Vĩnh Long, Trà Vinh, Tiền Giang (sau sáp nhập còn 7 tỉnh) đã được tham gia hàng ngàn lượt lớp đào tạo, bồi dưỡng. Kết quả cho thấy trên 80% công chức văn hóa cấp xã đáp ứng tiêu chuẩn, điều kiện của chức vụ, chức danh và ngạch công chức theo quy định. Bình quân mỗi năm, hơn 80% công chức được cập nhật kiến thức văn hóa và gần 80% được bồi dưỡng kiến thức thể thao.

Về nội dung, các lớp bồi dưỡng đã chú trọng cung cấp kiến thức tổng quan về văn hóa, thể thao;

kỹ năng xây dựng đời sống văn hóa cơ sở; tổ chức và quản lý phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao quần chúng; quản lý, hướng dẫn hoạt động tại các thiết chế văn hóa, thể thao; tổ chức việc cưới, việc tang, lễ hội; và công tác xã hội hóa. Nội dung được biên soạn phù hợp với quan điểm của Nghị quyết 26-NQ/TW, bảo đảm tính toàn diện, kết hợp giữa lý luận và thực tiễn, có cấu trúc, logic và chuẩn đầu ra rõ ràng. Các bộ tài liệu chuyên sâu cũng được biên soạn tương đối hệ thống, cân đối giữa lý thuyết, thảo luận, thực hành và tình huống thực tiễn.

Về phương thức, ngoài hình thức trực tiếp truyền thống, nhiều địa phương đã tổ chức lớp học trực tuyến, nhất là trong giai đoạn phòng chống dịch COVID-19 và tiếp tục duy trì hiệu quả đến nay. Phương pháp giảng dạy kết hợp thuyết trình, trao đổi thực tiễn, xử lý tình huống và học hỏi kinh nghiệm, tạo điều kiện cho học viên tiếp cận kiến thức một cách linh hoạt, tiết kiệm thời gian, chi phí.

Nhìn chung, công tác bồi dưỡng thời gian qua đã có chuyển biến tích cực về quy mô, nội dung và hình thức. Các khóa học đã góp phần nâng cao kiến thức, kỹ năng tác nghiệp của công chức văn hóa cấp xã, tạo nguồn nhân lực có chất lượng, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế.

Hạn chế và nguyên nhân

Bên cạnh kết quả đạt được, công tác bồi dưỡng vẫn tồn tại những hạn chế. Trước hết, chương trình còn mang tính chung chung, chưa gắn với vị trí việc làm, một số nội dung trùng lặp, thiếu cập nhật, đặc biệt là kiến thức, kỹ năng phù hợp với bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0. Nội dung nặng về lý thuyết, thiếu thực hành, trong khi hoạt động học tập thực tế còn sơ sài, chưa phát huy được vai trò chia sẻ kinh nghiệm từ các mô hình điển hình.

Phương pháp giảng dạy tuy có cải thiện, nhưng chưa tạo điều kiện tối đa cho học viên tham gia chủ động, chia sẻ kinh nghiệm. Hoạt động bồi dưỡng chủ yếu do các cơ sở đào tạo địa phương đảm nhận, chưa huy động được sự tham gia của các cơ sở có chuyên môn cao; học viên cũng chưa được quyền lựa chọn cơ sở bồi dưỡng. Công tác đánh giá hiệu quả ứng dụng sau đào tạo còn hình thức, thiếu cơ sở cho việc đổi mới nội dung và phương thức.

Ngoài ra, nội dung bồi dưỡng chưa thực sự đáp ứng yêu cầu nâng cao hiệu quả chất lượng hoạt động văn hóa, thể thao trong giai đoạn hiện nay, chưa gắn với quy hoạch, vị trí việc làm và yêu cầu cụ thể của địa phương. Số lượng và chất lượng giảng viên còn hạn chế, thiếu kinh nghiệm thực tiễn. Công tác quản lý, phối hợp giữa các cơ sở đào tạo chưa chặt chẽ.

Nguyên nhân của những hạn chế trên chủ yếu do chưa có sự quan tâm sâu sát nên chưa kịp thời đổi mới theo yêu cầu thực tiễn; kinh phí dành cho công tác bồi dưỡng còn hạn chế; cơ sở đào tạo thiếu động lực cải tiến và công tác xây dựng, ban hành tài liệu, sổ tay hướng dẫn chưa theo kịp tình hình mới.

3. Yêu cầu đặt ra đối với đổi mới nội dung, phương thức bồi dưỡng

Đảng và Nhà nước ta luôn đề cao vai trò quan trọng của văn hóa với sự nghiệp phát triển “nền văn hóa Việt Nam tiên tiến và đậm đà bản sắc dân tộc”, là nền tảng tinh thần, là mục tiêu, động lực quan trọng để phát triển đất nước. Trong đó, có vai trò của hoạt động văn hóa, thể thao trong xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở góp phần nâng cao sức khỏe tinh thần và thể chất cho người dân. Kết quả hoạt động văn hóa, thể thao tốt hay yếu kém là do năng lực tổ chức, quản lý của công chức cấp xã. Nhận thức được điều đó, đổi mới nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã ngày càng được quan tâm sâu sắc.

Qua thực tế, nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã thời gian qua, có thể nhận thấy một thực trạng hiện nay là các khóa bồi dưỡng mới chỉ chú ý nhiều đến lý luận, từ kiến thức đến kỹ năng vẫn nặng về lý thuyết, diễn giải mà ít hoặc không quan tâm đúng mức đến quy trình cụ thể với tinh thần “cầm tay chỉ việc” gắn liền và theo kịp với yêu cầu hằng ngày của thực tiễn hoạt động, có sự trùng lặp về nội dung giữa các tài liệu, đơn điệu về phương pháp dạy và học, thụ động trong lựa chọn các phương thức bồi dưỡng. Vì vậy, hiệu quả sau bồi dưỡng không cao, gây lãng phí không nhỏ. Học viên gặp khó khăn trong việc vận dụng kiến thức đã được trang bị vào giải quyết công việc hằng ngày. Đứng trước thực trạng ấy, đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng nói chung, đổi mới nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã ngày càng trở nên cấp thiết với các vấn đề đặt ra như sau:

Một là, vấn đề đổi mới về nội dung bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao trước hết phải gắn với đối tượng học viên là công chức cấp xã. Tuy đã từng bước được chuẩn hóa, đội ngũ cán bộ này vẫn có tính đặc thù như được tuyển dụng từ nhiều chuyên ngành khác nhau (số lượng công chức có chuyên ngành Văn hóa nghệ thuật tuy chiếm phần đông, nhưng cũng có một bộ phận không nhỏ công chức tốt nghiệp từ ngành Luật, Kinh tế, Công nghệ thông tin, Xã hội nhân văn, Khoa học tự nhiên...), đội ngũ công chức cấp xã thường xuyên biến động, thay đổi, vẫn còn một số cán bộ lớn tuổi nhiều kinh nghiệm thực tiễn, nhưng thiếu các tri thức

và kỹ năng cần thiết về công nghệ thông tin, ngoại ngữ... Từ thực tế đó, yêu cầu nội dung bồi dưỡng phải có độ mở, cần được cá nhân hóa, tùy biến hóa để thích ứng với từng đối tượng học viên cụ thể. Biên soạn nội dung gắn với đối tượng học viên sẽ khắc phục thực trạng trong bồi dưỡng cán bộ, công chức vẫn đang tồn tại hiện nay là tư duy, cách thức, nội dung bồi dưỡng đại trà cho nhiều nhóm đối tượng khác nhau.

Hai là, vấn đề thiết kế chương trình, nội dung bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao dành cho công chức cấp xã với yêu cầu đảm bảo sự hợp lý về lý thuyết và thảo luận, thực hành. Hiện nay, hầu hết các khóa bồi dưỡng dung lượng và thời lượng dành cho lý thuyết nặng hơn hẳn phần thảo luận, thực hành (lý thuyết cho phần kiến thức chung và phần kỹ năng tác nghiệp thường chiếm từ 70% đến 85%, thảo luận và thực hành thường được lồng ghép vào phần thuyết trình lý thuyết bằng vài câu hỏi chung chung). Định hướng chung cho dung lượng nội dung là giảm lý thuyết tăng thảo luận, thực hành, cụ thể như dành cho lý thuyết 20%, thảo luận, thực hành và học tập thực tế cần được dành 80% dung lượng nội dung của tổng thể chương trình và cho từng chuyên đề.

Ba là, vấn đề về tính cập nhật trong nội dung bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao phải linh hoạt và khoa học. Từ thực tế các khóa bồi dưỡng được tổ chức thời gian qua, việc cập nhật thông tin, kiến thức mới vào từng bài giảng mới chỉ chủ yếu tập trung vào việc bổ sung các văn kiện, chỉ thị mới của Đảng, văn bản quản lý nhà nước mới được ban hành, hướng dẫn mới về chuyên môn, nghiệp vụ. Cập nhật kiến thức mà chỉ dừng lại ở bổ sung văn bản mới là chưa đầy đủ, bởi đời sống xã hội, yêu cầu thực tiễn tác nghiệp của học viên thay đổi liên tục, dẫn tới nội dung bồi dưỡng không theo kịp với thực tế hoạt động, không thu hút được sự chú ý, coi trọng của học viên trong quá trình tham dự chương trình bồi dưỡng.

Bốn là, vấn đề về trùng lặp kiến thức giữa các bộ tài liệu, giữa các khóa bồi dưỡng, giữa các chuyên đề. Muốn đổi mới nội dung bồi dưỡng, phải dành sự quan tâm đúng mực cho vấn đề này. Giữa các bộ tài liệu dành cho công chức cấp xã hiện nay sẽ có một số chuyên đề tổng quan về văn hóa, thể thao được lặp lại về kiến thức, thông tin, dữ liệu. Ví dụ như lớp bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng dành cho công chức văn hóa - thể thao cấp xã có chuyên đề về kỹ năng tổ chức, quản lý lễ hội, trùng lặp với một số kiến thức của chuyên đề này trong lớp bồi dưỡng chuyên sâu về tổ chức, quản lý lễ hội; trong cùng một bộ tài liệu, khái niệm về văn hóa, thể dục thể thao hay quản lý nhà nước về văn hóa hay thể thao đều có trong nhiều chuyên đề hay bài giảng... Thực trạng ấy đặt

ra yêu cầu để tránh sự trùng lặp, chồng chéo, cần có sự thiết kế đồng bộ, thống nhất và logic, khoa học các bộ tài liệu bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã trong thời gian tới.

Năm là, vấn đề lựa chọn thời điểm, thời gian và hình thức bồi dưỡng phù hợp với thực tiễn, tạo điều kiện cho cán bộ, công chức tham dự lớp bồi dưỡng để góp phần vào nâng cao hiệu quả bồi dưỡng, tránh lãng phí nhân lực, vật lực. Các hình thức bồi dưỡng như tập trung, vừa học vừa làm, đào tạo, bồi dưỡng từ xa, hình thức trực tiếp, trực tuyến (online) cần được lựa chọn phù hợp, hoặc có thể kết hợp nhiều hình thức nhằm đạt được mục tiêu đầu ra của khóa bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã.

Qua phân tích thực trạng trong thời gian qua cũng như yêu cầu đặt ra đối với công tác bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã có thể nhận thấy, mặc dù đã đạt được một số kết quả tích cực, góp phần nâng cao năng lực quản lý, tổ chức hoạt động văn hóa, thể thao ở cơ sở, song công tác này vẫn còn bộc lộ những hạn chế nhất định cả về nội dung và phương thức. Nội dung bồi dưỡng chưa thật sự cập nhật, còn thiên về lý thuyết, thiếu tính chuyên sâu, chưa gắn chặt với nhu cầu thực tiễn đa dạng của các địa phương. Phương thức bồi dưỡng chậm đổi mới, chưa tận dụng tốt ưu thế của công nghệ số, chưa phát huy tính linh hoạt và tính thực hành cao, dẫn đến hiệu quả chưa đáp ứng được yêu cầu ngày càng phức tạp trong bối cảnh tinh gọn bộ máy, sáp nhập đơn vị hành chính và xây dựng chính quyền hai cấp.

Trong tình hình mới, việc đổi mới nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã trở thành yêu cầu khách quan và cấp thiết. Đổi mới nội dung ở đây không chỉ dừng lại ở việc cập nhật tri thức về văn hóa, thể thao, pháp luật và quản lý mà còn phải chú trọng trang bị kỹ năng thực hành, khả năng ứng dụng công nghệ số, kỹ năng tổ chức sự kiện và huy động nguồn lực cộng đồng. Đồng thời, phương thức bồi dưỡng cần được thiết kế theo hướng đa dạng, linh hoạt, kết hợp giữa hình thức trực tiếp và trực tuyến, lý thuyết và thực tiễn, chú trọng thảo luận, chia sẻ kinh nghiệm và xử lý tình huống. Chỉ khi gắn chặt công tác bồi dưỡng với yêu cầu thực tiễn tổ chức và quản lý hoạt động văn hóa, thể thao ở cơ sở, mới có thể nâng cao chất lượng đội ngũ công chức cấp xã, giúp họ thích ứng hiệu quả với những thay đổi trong tổ chức chính quyền, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số, đồng thời góp phần xây dựng đời sống văn hóa, tinh thần phong phú, lành mạnh, thúc đẩy sự phát triển bền vững.

Để đáp ứng yêu cầu đổi mới nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã trong tình hình hiện nay, cần có sự quan

tâm chỉ đạo đồng bộ từ Trung ương đến địa phương. Trước hết, Bộ VH-TT-DL phối hợp với Bộ Nội vụ cần xây dựng mới chương trình bồi dưỡng thống nhất, bảo đảm tính chuẩn hóa, nhưng vẫn có sự linh hoạt để các địa phương điều chỉnh phù hợp với đặc thù của mình. Các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức trong đó nòng cốt là Trường Cán bộ quản lý văn hóa, thể thao và du lịch cần đổi mới phương thức tổ chức theo hướng tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, phát triển hệ thống học liệu số, đẩy mạnh hình thức bồi dưỡng kết hợp giữa trực tuyến và trực tiếp, qua đó mở rộng khả năng tiếp cận và nâng cao hiệu quả học tập, xây dựng và ban hành Sổ tay hướng dẫn hoạt động tổ chức, quản lý hoạt động văn hóa, thể thao dành cho công chức cấp xã... Đặc biệt, cần có chính sách khuyến khích công chức cấp xã chủ động học tập, nghiên cứu, cập nhật kiến thức văn hóa, thể thao và kỹ năng số, qua đó hình thành đội ngũ công chức cơ sở năng động, sáng tạo, đủ năng lực đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số, tinh gọn bộ máy và hội nhập quốc tế ■

P.Q.A

Tài liệu tham khảo

1. Lê Thanh Bài, *Xây dựng đội ngũ cán bộ hệ thống chính trị cơ sở, yếu tố quan trọng thực hiện thành công công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2014.
2. Ngô Thành Can, *Đào tạo, bồi dưỡng phát triển nguồn nhân lực trong khu vực công*, Nxb Lao động, Hà Nội, 2014.
3. Hoàng Hoa Châu, *Giáo dục và đào tạo nguồn nhân lực trình độ cao đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2014.
4. Mai Văn Chính, *Đổi mới đào tạo, bồi dưỡng cán bộ*, Tạp chí *Xây dựng Đảng*, số 1+2, 2017.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021.
6. Học viện Hành chính, *Tài liệu bồi dưỡng cán bộ, chính quyền cấp xã về quản lý nhà nước*, Nxb Khoa học kỹ thuật, Hà Nội, 2013.
7. Trường Cán bộ quản lý văn hóa, thể thao và du lịch, *Bồi dưỡng công chức văn hóa - xã hội xã*, 2017.
8. Trường Cán bộ quản lý văn hóa, thể thao và du lịch, *Bồi dưỡng chuyên sâu lĩnh vực quản lý nhà nước về văn hóa cho công chức văn hóa - xã hội xã*, 2018.
9. Trường Cán bộ quản lý văn hóa, thể thao và du lịch, *Thực trạng nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã, cấp huyện. Đề xuất đổi mới nội dung và phương thức bồi dưỡng kiến thức văn hóa, thể thao cho công chức cấp xã, cấp huyện trong tình hình hiện nay*, Kỳ yêu Hội thảo khoa học, Bộ VH-TT-DL, 2024.

Ngày Tòa soạn nhận bài: 10-9-2025; Ngày phân biên, đánh giá, sửa chữa: 20-9-2025; Ngày duyệt bài: 30-9-2025.